

"Štajerc" izhaja vsaki petek, da tudi dnevi naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četr leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajo po 6 v. Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptuju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodoši in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila urednišvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 14

V Ptiju v nedeljo dne 2. aprila 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strane pri loge in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Jasna beseda.

V prvaškem časopisu šumi, na prvaških shodih gromijo strastni govorniki, državnega pravnika se kliče z milimi besedami na pomoč in celo v naši ponizni državni zbornici so slovensko-klerikalni poslanci zagnali obupani krik. In eno besedo je skozi vse te bolj ali manj semešne melodije slišati: "Štajerc" in "Stajercijanci" bojkotirajo . . .

Nas divjanje naših obupanih nasprotnikov ne vznemirja. Niti zavijanja in neresnice od vseh strani nas ne vznemirjajo. Popolnoma hladno in na podlagi golih dejstev pa hočemo danes jasno besedo izpregovoriti. Kajti javnost naj izvle resnico!

Vprašanje je torej: Ali je res, da "Štajerc" koga bojkotira? In tega vprašanja se drži še cela vrsta ednakih vprašanj: Kdo je vpeljal bojkot v naše javno življene? Kdo sploh še danes in vedno brez odmorja bojkotira? Kdo je krije teh napetih razmer in kdo razglaša geslo "svoji k svojim"? Kdo je torej boja kri? . . . In tako je še cela vrsta vprašanj važna. Odgovorimo torej, odgovorimo!

Najprve bodi pribito, da "Štajerc" nikdar ni bojkotiral in tega tudi danes ne storji. Mi dobro vemo, da je bojkot najhujši takšni politični življjenja in da je dvorenini. Bojkotirati se pravi, politični boj na gospodarsko polje prenesti. Bojkotirati se pravi, vse veljavne družbene forme občevanja in življenga zanikati. Mi nismo prijatelji bojkota in kadar imamo naprednjaki gospodarsko moč, tam jo ne zlorabljamo v namene narodnega bojkota. Kdor nam bojkot očita, ta ne pozna našega programa, našega stremljenja, našega delovanja in hotenja. Kje in keda smo mi v "Štajercu" ali na drugi način bojkotirali? Sem z dokazi! Oblast pazi na nas z Argusovimi očmi in vendar nas ni nikdar zaplenila, ker ni imela postavne podlage za tak korak. Mi nismo nikdar vpili, da naj ljudje svoj denar iz slovenskih posojilnic jemljejo. Mi ljudem nismo nikdar branili, hoditi in kupovati pri slovenskih trgovcih in obrtnikih. Mi smo vedno z vso vmeno nasprotovali tesnosrčnemu geslu "svoji k svojim"! In iz vseh desetih letnikov "Štajerca", iz vseh poročil naših naprednih shodov nini najdeti niti ene besedice, ki bi je bilo mogoče za bojkot tolmačiti. To trdimo z mirno vestjo, pa naj naši nakrat tako globoko užaljeni, seveda skozinsko miroljubni nasprotniki še tako komične kozelce dejanjo in še tako o našem delu deklamirajo.

Seveda, kdor je prizadet, ta čuti tudi v najpohlevnejši notici bojkot. V hiši obešenca se ne sme o vrvi govoriti. In kadar govorimo o slepskih načelnikih in brezvestnih revizorjih, takrat že vpijajo pravki, da jih bojkotiramo. Da, da, nekaj "Štajerc" res bojkotira: to je nepoštenost, brezvestnost, lahkomiselnost, politično izrabljano v gospodarskih in denarnih zavodih. Vse to bojkotiramo res,

ali vsa poštena javnost in tudi postava stoji pri temu potrebnemu "bojkotu" na naši strani. Ali nimamo prav? Mi smo vendar kmetski, ljudski list! In kot ljudski list imamo sveto dolžnost, da priporočamo vse, kar ljudstvu resnično koristi in da grajamo vse, kar ljudstvu skodoju. Tega načela smo se tudi pri denarnih zavodih držali. Glavna stvar namreč ni, da so v slovenskem posojilništvu nastopali Hudniki, Jošti, Geršaki in Vošnjaki. Nepošteni ljudje, brezvestni in lahkomiseln ljudje se končno lahko v vsakem društvu in zavodu v ospredje zrinijo. Glavna stvar je, da je bilo takozemlje in sko gospodarjenje v slovenskem posojilništvu sploh mogoče. Osebe ne dokažejo nič, ali zistem je odgovoren. Mi smo s svojimi resničnimi članki hoteli povedati, da je pri resnemu denarnemu zavodu potrebna resna, oblastvena revizija, da je treba vsak zločin že zanaprej izključiti. V zadevah, ki se tičajo tujega denarja, se tudi največemu poštenjaku ne sme zaupati in se mu ne sme putati proste roke. Mislimo, da to naše stališče gotovo ni napačno. "Štajerc" je imel dolžnost, da je svaril in svaril. Tako je svaril svoj čas proti klerikalnim "konkurzom" in njegova prorokovanja so še žalibog na grozni način urešnici. In tako je "Štajerc" tudi zdaj svaril. Slovenski denarni zavodi naj se podvržejo oblastveni kontroli in mi — budem moral o njih molčati! Slovenski denarni zavodi naj svoja pravila v toliko predragačijo, da ne bode nobene nevarnosti za vloženi denar, in mi — ne budem niti besedice črnili! Tu se ravno ne grę za nobeno "narodno" in "politično" stvar. In mi smo vedno le rekli: pri nemških in naprednih denarnih zavodih so taki splošni polomi nemogoči. Zakaj? Ker imajo prvič oblastveno nadzorstvo, ker načelnik sam ne more s tujim denarjem špekulirati, ker imajo za vsak slučaj izdatni rezervni sklad, ker garantira zanje občina ali mesto ali okraj ali dežela, kjer pravila ne dovolijo nobenega političnega izrabljanja. Na to ali podobno podlago naj se postavijo tudi vsi slovenski denarni zavodi in doživeli ne bodejo nobenih polomov. In zdaj vprašamo: ali je "bojkot", ako te resnice javno pripovedujemo? Potem je sploh vse bojkot in potem naj se vso časopisje prepové, ljudem pa naj se dà nagobčnik . . .

Sicer pa nekaj ne smemo pozabiti, kar razjasni prav značilno vso to gonjo proti "Štajercu", ki je le izraz slabe vesti gotovih oseb. Kaj pa hočejo pravzaprav od nas? V vsem času tega groznegra pravškega poloma nismo niti besedice več pisali, nego — slovensko-prvaško časopisje samo. Skoraj izključno vsaka stvar, ki jo je "Štajerc" glede slovenskih posojilnic napisal, čitali smo preje v tem ali o tem slovenskem časopisu. V svojem strankarsko-političnem boju si mečajo pravki drug drugemu vse mogoče resnice na glavo, — v trenutku pa, ko mi iz gole ljubezljivosti te resnice ponatisnemo, tulijo pravki združeno, da

"Štajerc" bojkotira! To je malo hudo! Pravzaprav zahtevajo torej pravki, da se iz njih listov posnete članke konfiscira, pravzaprav kličejo državnega pravnika s am proti sebi na pomoč . . . V vsej uljudnosti torej pravimo: "Slov. narod", "Slovenec", "Straža", "Slov. Gospodar", "Narodni list" in vsi njih pritlikavljivi bratci naj se blagovolijo za lastni nos prijeti. Kajti iz njih smo vse gradivo gledē slovenskega posojilništva posneli. Na podlagi slovenskih časopisov je lahko to resnico dokazati . . .

Ali — resnici prosto pot! Slovenski pravki obeh strank v resnici že leta sem javno in očitno, brez ozira na poštenost in postavo, vse bojkotirajo. Geslo "svoji k svojim" je stalna rubrika v slovenskih časopisih. Imenoma se napredne trgovce in obrtnike bojkotira. S poleni se izvršuje bojkot. Agente se plačujejo za bojkot. Proti nemškim in naprednim denarnim zavodom se z največjimi lažmi agitira. Slovensko-prvaški bojkot ne preneha nikdar! Ali ni naravnost škandal, da ravno ti ljudje jamrajo proti bojkotu? Kdo je vpeljal bojkot v naše javno življene? Prosim odgovor in dokaze! Odkar eksistira novoklerikalna stranka in narodna stranka, se izraža vso njuno delovanje edino v najgršem, najočitnejšem bojkotu. In javnost varati se pravi, ako se zdaj pobožno oči k nebu vzdigne in z golobičnim pogledom kot "preganjena nedolžnost" pomoči prosi. Kolikokrat so se morali slovenski listi že zaradi bojkota konfiscirati? In posledica? Kakšni Hribar je zpljenje članke zbral in jih v državni zbornici prečital; potem so se v knjižicah objavljali in med nezavedno ljudstvo metali . . . Ej, pisali bi lahko cele knjige o bojkotu pravakov! . . .

Zatorej pa naj bi se pravki držali starega nemškega reka:

"Was du nicht willst,
dass dir man tu,
das füg' auch keinem
ander'm zu" . . .

Mislimo, da so naše besede jasne! In tudi nam je prav, ako se prične državni pravnik za vso bojkotno gibanje zanimati. Nam je prav, ako se uresniči enkrat najstrožje odredbe gledē bojkota in mi se jim budem radevoljno podvrgli. Ali — državni pravnik mora vse videti in te odredbe morajo za vse veljati . . .

Ponavljamo in izjavljamo torej:

1. Mi pri "Štajercu" nikogar ne bojkotiramo!

2. Mi zahtevamo tudi od slovenskih listov,

da nikogar ne bojkotirajo!

3. Mi pri "Štajercu" smo za pošteni boj in za vsestransko pravičnost . . .

"Štajerc" je govoril . . .

Politični pregled.

Državni zbor razpuščen.

Prva na podlagi splošne in ednake volilne pravice izvoljena državna zbornica je dospela k

nenačnemu svojemu koncu. Državni zbor je od goeden temu sledil bode kmalu razpuščen. Tako bodo imeli bržkone še letos nove državnozborske volitve... S kakim veseljem se je demokratično državno zbornico pozdravljalo! Vse ljudstvo ima zdaj politične pravice, — so vplili govorniki in obetali ljudskega dela. Pa so se vse sanje večidel izjalovile! Kajti cela vrsta otroških bolezni se je pojavila v tej zbornici. Ljudje, ki z najglasnejšim kričanjem in hujškanjem sleherno resno delo preprečijo, so prišli na površje. In narodnaška gonja v njenih najbrutalnejših oblikah je zapovedala vsej politiki... V "Slovenski uniji" združeni poslanci so nad bankerotom državne zbornice najbolj krvili. In med te spadajo tudi slovenski poslanci, ki so na eni strani pod vodstvom Hribarja s srbofilstvom in rusofilstvom umazali ime slovenskega ljudstva, na drugi strani pod vodstvom hofrata Ploja izdali vsaki vladu resnične interese slovenskega ljudstva, — in na tretji strani pod vodstvom ožilindranega dr. Šusteršča zasledovali politiko poloma in anarhije. Brezvestnost in fanatizem slovenskih poslanec se šopiri v tej žalosti "zmagi" nad poštenim delom za ljudstvo. Med češkimi kričači Fresl, Kloufač, Choc, in slovenskimi poslanci Šusteršč, Korošec in Grafenauer ni nobene razlike več! Kajor so iz prenapetih političnih vzrokov prodali ljudske interese na Štajerskem in vstavili gospodarsko delo v deželnem

zboru, — tako so slovenski poslanci iz panslavističnih vzrokov razbili državni zbor. Posledice so seveda tu kakor tam ednake. Vsled obstrukcije v deželnem zboru je bila vsa dežela potisnjena v gospodarsko bedo, vse je vstavljen, kar bi ljudstvu koristilo. Razpust državne zbornice pa bode imel bržkone za posledico, da vzame minister zloglasni § 14 v roke in "vlada" z njim čez glavo ljudstva in njegovih zastopnikov... Sredi v velikanskem političnem razburjenju torej stojimo. In ljudstvo samo je izgubilo že vse veselje in ne pričakuje od svojih poslancev ničesar več. Kar se "Štajerca" in njegove stranke tiče, moramo pač reči, da se je naše prorokovanje uresničilo. V volilnem boju smo jasno povedali, da od političnih farjev, od prvaških advokatov in njih podrepnikov nimamo ničesar pričakovati. Rekli smo, da bodejo ti ljudje v slučaju izvolitve vedno svoje in politične cilje zasledovali, nikdar pa ne ljudskih interesov zastopali. In — tako se je zgodilo! Pripravljajmo se torej zopet na volilni boj in držimo se starega gesla: kmet za kmeta!

Ljudsko štetje. Dosedanji uspeh ljudskega štetja je že gotov. Prebivalstvo v Avstriji znaša 28,567.898 oseb, to je za 2.417.190 ali pa za 9.2% več kakor leta 1900. Število hiš znaša 3,879.958 in je to število naraslo za 8.2%. Število stanovanj znaša 6.1 milijonov in je naraslo za 9.9%. Najbolj je prebivalstvo naraslo

v Trstu (28.5%), v Istriji (16.9%), v Avstriji (zaradi Dunaja 13.9%), Vorarlbergu (12.8%), Gorica-Gradiska (12.4%), Salzburgu (11.5%), Šlezija (11.2%), Tirolska (11.1%), Štajerska (11.1%), Koroško (10.7%), Štajersko (7.5%), na Češkem (7.2%), Štajerskem (6.3%), na zgornjem Avščekem (5.2%) in na Kranjskem (3.8%). Sam sen Število prebivalstva v Bozniji in Hercegovini znaša 1.895.673, naraslo je za skoraj 21%.

Nemški cesar in cesarica sta obiskala dui našega vladarja. Potem sta se odpeljali Italijansko. Obisk baje nima nobenega političnega pomena.

Ruski anarhisti. V Petersburgu so 18 ruskih anarchistov iz Varšave, ki so bili v celju umoriti. Našli so pri njih celo zalogu in revolverjev.

Prezenetljivo ednostavno

napravi se danes iz

MAGGI jevih kock

à 5 h

gotovo govejo juho

za napravo juh zvlogo za izboljšanje napačnih juh
za polivanje prikuhe
" " pomake
" " pečenke itd.

Kocka daje — le z $\frac{1}{4}$ litrom vrele vode
polit — takoj 1 krožnik izvrstne za rabo gotovo
goveje juhe.

Edino pristna
z imenom Maggi in varstveno znakom
krizeva zvezda!

Dopisi.

Dobje pri Planini. Kjer imajo klerikalci prste zraven, tam se kmeta gotovo oslepijo. Dokazi: V Celovcu na Koroškem, v Ljubljani na Kranjskem itd. Tako se godi v Dobji Planini. Dokler bo župnik Vurkeli imel kom v občinskem odboru in krajnem šolskem sem bo kmet osleparjen in vedno bolj siromašen. Nekdaj se je v občini gospodarilo z 30% činske doklade, ko se je leta 1895 začelo viti nova šola, so se morale občinske dobiti zvišati na 50%. In glejte, sedaj moramo platiti 110% pri ravno istih izdatkih. Občinski uslužbenci so na komando župnika nobenost pustijo plačati kakor državni uradniki, saj tujimi rokami se lahko kačo lovi, ali bo domače povedano: S tujim denarjem se razpolaga! Župnik fehtari po občini dvakrat leta vkljub temu, da je kolektura že pravljena, rešena in plačana z gotovim denarjem, katerega vleče župnik obresti in ima še mogočnost, da ga uporabi za tega druge mastne dohodke. Vse to mu zadostuje, iztuhtal si je še nove davke in sil, naj farani nanosijo denarja 3000 K., zatem bo kupil kaplana. Zaslepjeni farani storili, ali od kaplana ni duha ne slaha. Kmete popolnoma izmolzili in spravili na beton, si je še zmisliš dalej, naj farani nam zopet 3000 K., s katerim bo postavil kaplana si le farovž razširjava! Kaj vse podcenjuješ tukaj, je grozno, strašno in vpijetno besa. Ali vse mu vendar ne pomaga še začetna toliko kredita in značajnosti, da bi se jih lhapca, kateri bi mu živino hrani, ne bube imata v farovžu in on kraljuje med kmeti petelin med kokoši. Toliko za danes temnega pa prihodnjic, kadar se zjasni, za na svidenje!

St. Peter na Medvedjem selu. Slišali da bo naš "reformator" Gomilšek zopet izbral svojo menežarijo skupaj; to vendar dela za naše devičice. Frizerke, mode-

Kuga.

Spomlad prihaja pologoma in velikanska nevarnost z njo. Mrzli dnevi zime so kugo v Aziji vsaj deloma omejili in hujše razširjenje preprečili. Ali s prihodom tople spomlad se bode bržkone tudi grozna šiba božja zopet razširila. Zlasti velika je nevarnost zaradi tega, ker leži še povsod na stotoči na kugi končanih mrtvih Kitajcev. Nikdo ni hotel in mogel te mrlje pokopati. Zmetali so jih k večnjem na led ali pustili na cestah ležati. Zdaj pa bodejo ti mrlje kali grozovite bolezni zopet širili. Pri nevednosti in nesnažnosti širokih slojev kitajskega ljudstva je torej ta nevarnost velikanska. Pomisliti se mora, da nasprotujejo fanatični Kitajci tudi evropskim zdravnikom, ki se trudijo, da bi bolezni omejili in ji zlasti vstop v evropske pokrajine zabranili. Z neverjetnim samozatajenjem in z krasno požrtvovalnostjo delajo evropski zdravniki in vodijo boj proti tej najhujši bolezni človeškega rodu. Tisoči zdravnikov je prihitele v okužene pokrajine. In marsikateri si nalezi sam bolezni in pada v grob, hitro ga vržejo v živo apno in vse je končano. Pravi junaki človečanstva so ti pogumni zdravniki in njih strežniki. Prvo delo teh junakov je, da odstranijo čimhitreje mrlje. Dobro vedo, da se bode bolezen nevzdržljivo razširila, aka bi mrlje do gorko spomlad ne odstranili. Nemogoče je seveda, da bi se velikansko število teh mrljev zamoglo pokopati. Zato jih le zbirajo in na gromadah sežigajo. Naše slike so narejene po fotografijah, ki so ravnokar iz Azije došle. Kažejo nam to delo vzornih zdravnikov in strežajev natanko. Na prvi sliki vidimo po kugi pokončane mrlje, ki se jih je v naglici v veliki jami zbralo in se jih bude potem sežgal. Druga slika pa nam kaže zgornje sežiganje mrljev na prostor sežiganja. Upati je, da bodejo požrtvovalni zdravniki vsta-

vili grozno bolezen in ji zlasti pot v evropske države onemogočili.

žarice na noge!! — ! To Vam bo kšeft — ! Radovedni smo le če še bo sedaj dična gospica Tilčka prevzela kšeft frizerke in modistke — ??? Vesak bi bilo tako čudno — . Povem Vam gospica Tilčka, da Vas jaž jako spoštujem in vsem vse, kako so klerikalci delali zoper Vas. Sam sem slišal kako hinavsko se je lagalo proti Vaši osebi in kako je eden teh hinavcev rekel: „Bog ne daj, da bi se to zvedelo in dokazalo da smo govorili neresnico, takrat gremo“. „Pregovor pravi: nič niti takoskrito, da bi ne bilo enkrat očito“! In tudi ta podla laž naj pride na dan! Vi pa gospodična Tilčka vendar pustite kšeft modistinje; saj veste, da klerikalci ne plačajo posebno še Vašo plačo, ki si jo trdo prislužite, Vam zavidajo. To so kakor mački, ki se Vam prilizujejo, kadar Vas rabijo, a za hrbotom pa praskajo. Taki hinavski ljudje si naj iščejo druge frizerke! Teater-direktor naj sam frizerja — saj se dobro zastopi, kje je dobre potegniti. Toliko za danes, pa vem še več in pribranim za drugič.

Prijatelj iz sosedne fare.

Stoporce. V „Slov. Gospodarju“ št. 9. in 10 t. l. sem pazljivo čital dopisa iz „Ptujske gore“, kako je nek popotnik potoval s torbico na rami iz Ptujske gore v Stoporce; kdo neki je ta popotnik — dopisun? Čudili se boste, gosp. urednik, če Vam ga povem: to je župnik Keček v Stopercu! Hvalisa se, da je cerkev v Stopercu povečana in olejšana; res je, da se je delalo pri cerkvi, a poglejmo si to delo. Cenamento ometavanje pri novih stopnicah v cerkev in na obzidju odpada, cerkev sama je od zunaj že ogljena, ker ometavanje ne drži, slikarija v cerkvi tudi odpada, to je delo župnika Kečeka — palirja. Kdo je plačnik? Vbogi stoperčki, zaslepljeni župljanji! Niste še poplačali ali popravila za župnišče, tare vas že dovolj revščina in beda vsled slabe letine, toče in suše, a Keček vam nakopava nova plačilna bremena s svojim cerkevnim konkurenčnim odborom; obljubuje jim brezplačne sedeže v cerkvi in se jim priliuje, da jih dobi za svojo stvar, a naposled jim ne da sedežev, ampak jih prodaja. Pravil je stočasno iz božjega mesta, da je vse delo prevarjeno na 5.100 K in da župljanji plačajo le $\frac{1}{2}$ to je 3.400 K, 1.700 pa plača cerkevni patron verski zaklad; kateri pa drugače govorijo so lažnjivci in hinavci; a zdaj vidite lažnjivce in hinavce, kajti delo pri cerkvi stane okoli 14.000 kron. To je torej resnicoljubje, a ubogi Stoperčani boste tako plačevali, da boste delo gledali in marsikateri bo res moral iti s torbico na rami ne v Stoporce, kakor Keček, ampak iz Stoperc proti Ptujski gori s trebuhom za kruhom. Na poti v Stoporce pa je menda Keček batnil z nosom ob moža poštenjaka Jus Štefana, ki ga imenuje Pustačnjaka; žalostno za Kečeka, kateri je že 5 let v fari, da ne vede, kako se njegov faran pišejo; povemo pa, da je Jus Štefan vseskozi pošten mož, priden gospodar, dober posestnik, kateri Keček nikoli niti žalega ni storil. Keček le naj pazi, da njega ne bo kaj druga pohapalo, ki je manj vredno, kakor prasica. Blati o volitvah; kako je pa Keček prišel v občinski odbor po selepiji? Na dan volitve je lovil na volišču volilce III. vol. razreda, ter jim jemal glasovnice, prečrtal ime Jus Štefan, ter mesto njega zapisal svoje blago ime; tako je prenaredil 11 glasovnic. A pametni volilci so si potem Jus Štefana izvolili v I. vol. razredu za občinskega odbornika. Rekuriralo se je zoper to, a pravica se ni dosegla. Tako je torej častno mesto Kečeka po sili občinskega odbornika stoperčkega! Da je tako brez vzroka napadel poštenega moža Jus Štefana, se nam čudno zdi; menda mu je njegova kuharica Zefka premalo jesti skuhala, da se je moral še njega lotiti; podoben je kaplanu Kranju v Žetalah, kateri tudi seje nemir med farmane in jih po časniki napada! Imamo pa res zdaj, kakor tudi poprej v osebi Jus Štefana, poštenega župana g. Ignaca Vrabič, katerega imenuje v dotednem dopisu „hauptklerikalec“. O ti velikanska zmota! Keček se misli s tem prilizovati in hliniti g. Vrabiču, ponuja mu tudi svoje klerikalno časopisje, da bi ga si pridobil za svojo stranko, kajti g. Vrabič, kolikor ga poznamo, ni klerikalec, manj pa še „hauptklerikalec“, kajti ni naročen na noben klerikalni časopis. Mislimo si pa, da bo g. Vrabič tudi za

naprej toliko značajen in trden, da ne bo skočil v klerikalni koš, kajti mi ga poznamo le kot značajnega, miro- in pravicoljubnega moža župana, kateri po očetovsko skrbi za svojo mu izročeno občino! Čast, komur čast, nasprotniku pa figa! Toliko za danes, gosp. urednik! Drugokrat več, če dovolite še kak prostorček v Vašem cenjenem listu.

Iz celjske okolice. Nimam poprej mirne vesti, da Vam nakratko nekatere besede popišem od „Marijine družbe“, od „kmetske zvezze“ in od „sokolov“ ali čukov. To je tako-le bilo: Iz Dobrove pri Celju so se trije fantje na pustni dan v maškore napravili in so potem po celi vasi divjali in se je eden v žensko obleko oblekel. Vsi trije so v teh zvezbah: to so Martin Pinter, Jakob Majcen in Miha Majcen. Martin Pinter služi pri vojakih v Celju pri 87. pešpolku, ko je v maškare šel, je vojaško objejo dal svojemu tovarišu in sam si je vzel civilno obleko. Miha Majcen je pa načelnik „sokolov“ ali čukov. Lepa družba je to! Taka vzgoja je v celjski okolici!

Janžev vrh (Selnic ob Dravi). Dragi Štajerc! Pred kratkim časom smo imeli pri nas volitve občinskega predstojništva. Ta volitev pa je za nekatere svojeglavce tako neprijetno izpadla, da so zdaj pričeli med občani skupno sovraštvo širiti . . . Novi občinski predstojnik je sin bivšega predstojnika g. Johana Mally, ki je bil nemškega rodu. Tudi novi predstojnik g. Anton Mally je torej nemške krvi in je pri ljudskemu stetu nemščino kot občevalni jezik vpisal. Zdaj je bil seveda ogenj v strehi! To dejstvo se je moralno tistem takoj naznani, ki je kakor hudič prišel in začel v Selnicu ljušči med pšenico sejati, to je namreč, da dela sovraštvo in prepričanje med starimi prijatelji in celo med mlada zakonska. Sicer se bode imel dotični zagriženec zaradi tega pred sodnijo zagovarjati. Začel je g. Mally tudi po prvaških časopisih mazati in mu tam tudi med drugimi obrekovanji sodijo, da mu bodejo občinski stolec izpodmaknili. Za ta stolec se g. Mally ni nikdar potegoval in ga rad opusti. Seveda je zaupanje velike večine poštenih mož na njegovi strani in dopisun prvaških listov se zastonj trudi, da bi splošno spoštovanega moža očrnili. Končno hoče dopisun g. Mally z bičom v puščavo tirati. O privrdrana sirota, ti si pač bolj puščave potreben, da bi tam milost, razsvetljenje in dar mirnega življenja izprosil, da ne bi tebe preje z bičom iz Selnic pregnali . . . Ti prvaški bujskač! Ako nočes mirovati, pa le maži naprej. Ali tudi Štajerc bo vzel krtaco in bo tebe in tvoje podrepnike poštemen okrtačil!

Farani.

Črešnjevce-Dramlje. (Brezmejna netaktnost in prenapetost Franc Ogrizeka, poprej župnika v Črešnicah sedaj v Dramljah). Častitim bralcem Štajerc in drugih svobodomisljenih časopisov je gotovo še dobro v spominu, koliko se je v svojevoljnem, in predzrnnem župniku Ogrizeku že pisalo in bralo, kakor o malo katerem drugem duhovniku, da že vsem preseda in se studi, se ž njim pečati po znanem pregovoru: trmoglavca ne bo spreobrnil! Neka nepostavnost in nestrost po vendar ne sme tiho ostati, ker bi sicer za dolgo bodočnost rešnico zakrivala in krivico delala. Srboritemu in neotesanemu župniku še ni zadostovalo, da je deloma sam, deloma po načelniku kraj. šol. sveta, deloma celo faro tako dolgo šuntal, učitelje Adamiča tožit in tožit, da je bil slednji prisiljen z bog Ogrizekovih hudojib v pokoj stopiti, četudi preprano in sebi v veliko škodo, ker bi bil sicer v nevarnosti, še to malo in komaj rešeno pokojnino zgubiti, kakor mu je Ogrizek s pomočjo boječih in labkovernih faranov vedno grozil! A sedaj pa je učitelj z bog Ogrizekove samohvale in barahije še le resnično zvedel, kako hudočno obrekovanje, zvijače in nesramne izmišljotine se je Ogrizek podstopil in predzrnil cela tri leta v „cerkveno kroniko“ čez učitelja A. čečkati in pisati, kar bi celo bodočnost v sramoto ostalo, četudi je prepovedano neresnice, krivice, hudočije in laži v to knjigo zabeleževati. Take nečestnosti se le predzrne človeče storiti, ki pri svoji trmoglavi, neotesanosti in brezmejno visoki duhovski domišljiji nobene meje dostojnosti, reda in postave ne pozna, ter si samo po svoji volji lastno pravico dela; a s tem pa dokaže, kdo da je! Zato mora imenovana kronika z

gorostasnim triletnim začrnjenjem, celimi litani-jami neumnosti in krivic pred duhovsko in posvetno oblast priti, da se Ogrizeka natancuje spozna, njegovo pamet in um presodi ter mu za bodočnost enacega prepově: in to tembolj, ker je sedaj tudi v Dramljah z vsemi učitelji in celim občinskim odbornikom v vednem sovraštvu in prepriču, kar se je že cele historije napisalo in bralo, četudi so vsi ti značajni in mirni Slovenci, dočim se je farizejski zviač Ogrizek poprej pri oblastih vedno izgovarjal, in s tem čistega in nedolžnega hlinil, da se on kot zvesti in trdi Slovenec le z „nemčurji“ ne more zastopati, sicer pa je iz „srca ljubezniv in uljuden“(!?) Zakaj pa je Ogrizek v Dramljah g. nadučitelja, mirnega Slovence, na prižnici tako dolgo nadle-goval, pikal in dražil, da je bil slednji enako prisiljen, se orglarški službi odpovedat, in tako najšel pri cerkvi svoj mir, kakor ga je pred Ogrizekom vedno imel? Konečno se od župnika Franc Ogrizeka resno in strogo zahteva, naj vse očitno pove in naznani, če je tudi on v „šolski kroniki“ kaj toliko hudočnega in neumnega najšel, da bi bil učitelj čez njega (župnika): izmišljotine, zvijače, obrekovanje in laži napisal in tako župniku v „sramoto uvekovečil“! Pa vse vtajiti, zviti, si nove zvijače in laži izmišljevati in resnico pačiti, se Ogrizeku najostreje prepové.

* * *

Iz Jesenic. Koncert in gledališko predstavo slovenskega delavskega društva „Sava“ v nedeljo 20. marca t. l. je dosegel popolni uspeh. Čudom smo se čudili velikemu napredku. Dasi so bile nekatere točke, kakor „Gospa, ki je bila v Parizu“, silno težke, vendar jih je orkester izpeljal s fineso in preciznostjo, kakoršno nismo pričakovali. Ni čudno, da se vsevprek govori, češ, da se v delavskem društvu „Sava“ dobi najlepša zabava in izobrazba. — Neki gospod je sicer intrigiral in preprečil koncert s tem, da je prepovedal v zadnjih trenutkih sodelovanje tovarniške godbe, pa se je blamiral. Godba iz Gorice je drage volje prišla na pomoč, sam pa je moral za isti dan, mesto ukradenih instrumentov, si izposoditi godala iz Celovca za svojo klerikalno bando „Ajmoht“ na Savi. In tako mu je ostal samo prazen žep, izpufan ajmoht in dolg nos! Tako je gospod „Ehrenpräsident“ fajmošter Škubič! Nadzno besedo bo pa imel g. Staatsanwalt!!!

* * *

Harburg na Bavarskem. Dragi Štajerc, v svarilo mojim rojakom povem sledečo dogodbo: Pretekli pondeljek sta se dva delavca, eden Kranjc, eden Štajerc, odpavila iz Beljaka na rajzo v Nemčijo. Kér sta znala, da imasta tukaj v Harburgu prijatelje, sta se namenila sem, dobro vedoč, da dobita dobro delo in zasluzek. Pa človek obrača, Bog pa obrne! Ko se peljata po Taverski železnici proti Solnogradu, se snida-ta z enim delavcem iz Primorskega, kateri je bil prej že večkrat tukaj. Ta jima je razložil, kod se bodo vozili in kdaj pridejo na mesto v Harburg; ona dva sta se zanesla na njega, misleč: ta je bil že večkrat tam, zna boljše kot midva, ki se Nemčije nikoli nisma videla. In tako se prišla srečno v München. Tu je treba prestopiti in tudi drugo karto vzeti; to je vedel tudi naš „Transportführer“ in je vzel sam za vse tri napačne karte, ravno na nasprotni stran; ko pokažejo portirju karte, jim pokaže vlak in oni vstopijo notri in se peljejo naprej. Ko se pripeljejo do dotične postaje, jim reče konduktér naj grejo vun. Takrat pa se je naš „Transportführer“ začel kregat, da mi drugi se peljamo naprej in ni hotel iti vun; ker pa vlak na dotični postaji samo par minut stoji, jih je moral konduktér takoreč iz vlaka izkratiti in eden je še moral pustiti klobuk in suknjo notri v vlaku; ko so bili zunaj, so šele spredidel, da niso na pravi poti; pa kaj zdaj nazaj v München! Ko so prišli tja, je pa zmanjkalo najpotrenejšega, namreč denarja. Kaj pa zdaj? Toliko so še imeli, da sta vzela „Transportführer“ in Krajnc karte, da sta se pripeljala srečno sem na pravo mesto in Štajerc jo je pa moral k nogam lomiti in čez štiri dni je priromal srečno sem na pravo mesto . . . Prijatelj me znabiti vpraša, kdo je to krv in kaj je temu vzrok? Odgovorim tako: Premajhno znanje nemškega jezika! Tukajšnji ljudje se ne

pismeno Petrović rešil. Janeza pri zadnem, kralja. Oče v izdal, oklicali, hrvatski mnogo. Uputi k v Sa-0 kron v Ras-0 da se narja so delavca u si je vredno, prinesel z dnem kaj pri obstoju politiku; tako bi vemo, v tem ide ne- la smo nekaj vsi do- od teh pa od etje že o ljud- ecem v nedeljo rovčka opnicah eva, in farovz- orla, je dilo se bčinski bovsod, o pod ero so kateri to, kar kaj? pri- lahko nikov. a, kar da nas bodo jo za nokrat i dali, cerkev Kristus To za cev. dalje je le Pod- 00 K. ! eduje i pač

Pežigalca v osebi hlapca Joh. Springer so v sv. Pavlu zaprili. Iz maščevanja je zločinec gospodarju hišo začgal.

Zastrupiti je hotela neka babura nekega privatirja v Celovcu. Napad pa se je izjalovil. Globlast preiskeju zadevo.

Obesiti se je hotela natakarica Marija Stampach v Waidmannsdorfu. Ali rešili so ji izvajanje.

Breje prasice.

V veliki meri je uspeh naše svinjereje odvoden od primernega krmiljenja in gojenja brejih prasic. Veliko je bilo neuspehov, pritožbe o zvrženju in poginjanju praset in njih težavnih vzrej izhajajo v veliki meri od tega, ker nismo breje prasice primerno krmili in gojili. Prava resnica je, da se začne vzreja praseta že od tistega dne, ko smo prasico pripustili.

Pove tedne, odkar je prasica bila pripuščena, se težko reže, ali je že breja. Če se več ne goni, kar bi se morala zopet po treh tednih, še to ni zanesljivo znamenje, ker se fine, plemenite pasme svinj, posebno one, ki postajajo debele in stope mnogo v hlevu, večkrat po mestu, celo po 2 do 3 mesecu ne gonijo.

Navedno se pri breji prasici obnašanje popolnoma spremeni; prasica postane bolj mirna in bolj žirovna. Hlapci, ki opazujejo svojo živad dobro in jo dobro ponatajo, spoznajo že čez nekoliko tednov iz teh znanih popolnoma zanesljivo, da je prasica obrejena. Navedno pa se čez 2 meseca prasici život že tako razširi, da lahko tudi nevajeno osozna brejost. Nekako 3 tedne pred porodom prašičkov prasici seski tako močno zakrenejo in se naprej, da ni več nobenega dvoma o dobroj.

Najlaže in najbolj varno se obrejijo one prasice, ki se posijo in sploh one, ki se naravno krmijo in ki se lahko mnogo gibljejo na prostem. Suha in surova piča nam je skoro vedno zanesljivo jamstvo, da bo svinja obrejena. Za breje prasice pa je najboljše, če se še dalje posijo ali če se lahko vsaj dovolj prosti gibljejo pod milim nebom.

V takem slučaju se zaplodok lepo razvija in mlečne ile neči neugodno ne izpremene; zavrije takra prasica skoraj nikdar in sploh se pri takih prašičkih še tedaj, ko so že odstavljeni, pozna ugodni vpliv naravne reje prasice. Navedno pa ljudje menijo, da za brejo prasico ni ugodno, če se mnogo giblje na prostem in jo zato drži vedno zaprito v hlevu. To mnenje in ravnanje pa je popolnoma napačno. Vsled tega prasica odebeli, seski se je nepravilno razvijejo, mleka je manj, praseta pa so nevarilno velika, tako da prasica težko povrže. Ker se prasica ni mogla gibati, ima ohlapne mišice, tako da ne more lahko povrči. Vsled tega ima velike bolečine in to je pogosto vzrok, da prasica praseta raztrgna.

Breja prasica pa ne potrebuje gibjanja samo v poletju, ampak tudi po zimi; opoldne se lahko, če je vreme solno in lepo, na vsak način giblje nekaj ur na prostem. Basi se ni treba, da bi se prehlađila, to se bo tem manj, če jo izpuščamo vsak dan, tako da je na to že navajena.

Ce so prasice navajene ena na drugo in jih je več v eni staji, potem jih lahko pustimo do kakih 14 dni pred porodom skupaj. Staja pa mora biti dovolj velika in imeti suho ležišče, da živali nimajo stiske. Za površje se izbere najboljša, najbolj svetla, mirna in topla staja. V temen staji prasica lahko praseta stisne. Po noči se mora staja razsvetliti.

Kakov pravilna reja in gojenje, tako je velike važnosti pri prasici tudi pravilna piča.

Ko zaplodok v prasici raste, jemlje za to potrebno hrano od matere, to pa mu je mogoče le tedaj, če se pravilno hrani. Pred vsem moramo paziti, da prasice ne pustojo enostransko na debelost, ker se sicer prasica upita, prašički pa zaostanejo v razvoju. Ravno tako najpočasno je tudi nezadostno krmiljenje ob tem času. Vsi piči, ki jo dajemo prasicim ob tem času, mora biti pred vsem popolnoma zdrava, nepokvarjena in sploh za svjeje prikladna. Pred vsem ne smemo dajati krme, ki je prestanata, plesniva ali kakor kolik izkvartjena, ker sicer prasica rada in lahko zvrže. Tudi je škodljivo krmiti sime samo s krompirjem in belo repo, ker ima ta piča pravce vode in premalo redilnih soli in apna. Pač pa je dobra vsaka vrsta zeleni piči, posebno če ji dodamo sira ali ječema. Po zimi dajemo namesto zelenih krme sicer zdrob (pa ne steril) ali fino zrezano deteljo, malo poskropljeno z vodo in pomešano z otrobi, zdrobiljeno rito, potem rono, pesu in sploh korenje vsake vrste. Samo pa sebi se razume, da morajo svinje imeti dovolj vode za pitje. V okolu pa naj ima priliko, da dobri oglje, pepe in razpadlo zidovje. S tem si prihranimo dragoj kipno apno ali kredo. Kri, meseni odpadki ali kaj enako pa se ne sime krmiti, ker bi potem prasica trgala prasice.

Na vse to pa moramo, če hočemo dobiti dobre svinje in imeti uspehe pri svinjereji, paziti, še predno so prasiki povrženi; kdor začne šele takrat, ta pride prepozno. pl. Naredi. »Gosp. Glasnik.«

Listnica uredništva.

N. 100, Ptuj: Da, dotedna dva gospoda sta še vedno v Ptiju in nosita svoja nosova precej visoko. Vemo prav dobro, kdo ju drži. Sicer pa mi nismo počitani, kolikor posledicam takega postopanja. Ako kerkena oblast sama ne mara ali pa ne more pomagati, no potem je tudi sama odgovorna, da vera peša... .

Cujemo, da je mnogo nemških družin v Ptiju že pravljih, da si bodejo sami pomagali. Je že tako; politični duhovniki so veri vedno škodovali in na stotisoči katoličanov je zapustilo to cerkev zaradi političnih duhovnikov. Pa ne boje se, svaka sila do vremena! V interesu vere same smo doslej še marsikaj gledě teh dveh gospodov zamolčali. Zdaj pa bodemo pričeli govoriti, pa čeprav neradi. Javnost naj izve, kako izgledajo takci apostoljni čistosti in morale na soncu. Ponoči na poti v Hajdino jih ne opazi vsakdo in kadar vtikajo svoje prste v žep deklkiških predpasnikov tudi ne. Obiske nežnih devk pri zaklenjenih vrati ne kontrolira vsakdo in obljuba celibata je prav zanimiva. Usmiljeni src je mnogo in vsak Alojzij ne pusti suknje pri zapeljivki... Zakaj ne bi vse to enkrat popisali? Zakaj ne bi razkrili tajnosti zaljubljenih src in prepovedanega sadu? Zakaj ne? Mi nimamo več vzroka potprežljiva jagojeta igrati. Torej le poslušajte v videli bodete, da imamo tudi med slovenskimi duhovniki Casanova in Bocaccie... .

Več dopisov in sploh mnogo gradiva smo morali zaradi pomanjkanja prostora odložiti. Oprostite!

Škof dr. Marschall †.

Naša slika kaže škofa dr. Gottfrieda Marschall, ki je te dni po doljši bolezni umrl. Dr. Marschall je bil tako priljubljen pri dunajskemu prebivalstvu. Dalje časa je bil tudi vzgojitelj otrok pokojnega nadvojvode Karla Ludovika, brata našega cesarja. Med njegove učence spada

Weihbischof Dr. G. Marschall

tudi naš prestolonaslednik. Baje je padel dr. Marschall v nemilost, ker se je izjavil proti poroki prestolonaslednika z grofico Chotek. Občutno se je ta nemilost izkazala, ker ni bil za koadjutorja imenovan. Takrat je šel v pokoj in se odpeljal v Jeruzalem. Komaj je prišel znotraj nazaj, ga je zadelo srčna kap.

Loterijske številke.

Gradec, dne 18. marca : 55, 6, 31, 54, 22.
Trst, dne 24. marca : 70, 41, 33, 2, 1.

Mnogokrat pride priležnost, da se pri ranah dobro obvezno sledijo iste in priporoča. V ta namen priznano sredstvo, ki tudi hladni in bolečini odstrani ter vnetje prepreči in zacementijo pospeši, je v celni monarhiji najbolje znano Prasko domače masilo iz apoteke B. Fragner, c. k. dvornega literanca v Pragi. Ker se to masilo celo tekmo dolgih let ne pokvari in ne izgubi svojega vpliva naj bi se nepricakovane slučaje v vsaki biši.

Riba (Schellisch) na angleški načini. Trajai 1 uro, 6 osob. 3 kile ribe se pripravi soli, kuha in izkušči od kosti. Potem se napravi iz 5 dek putra in 6 dek moke belo prizganje, doda 1/4 litra kisle smetane ter nekaj soli, popra, sok pol citrone, 10–12 kapljic Maggiogene prikuhe in žlicozena. V to zoso se da koče ribe, se pusti še nekaj časa na ognju, brez da bi se kuhalo in doda slani krompir ali riž.

Krčmar na račun, katerega žena je dobra kuharica, se sprejme pod dobrimi pogoji; ev. da se gostilno tudi v najem ali se jo proda. Naslov: Otto Schwarzschnig, Monsberg pri Ptuju. 283

Pekovski učenec se takoj spreme. Vpraša se pri g. Heinrich Simonitsch, pekovski mojster, Zeltweg na zgornjem Štajerskem. 269

Učenec 288 od dežele, močan, za mizarsko, te se takoj sprejme pri Mat. Ilrepnik v Celju, Schulgasse.

Grazer Kasse

(r. G. m. b. H.), Graz, Sackstrasse Nr. 14, verleiht Geld auch in grüneren Posten — rasch, ohne Vermittlung, provision, ohne Lebensversicherungszwang und ohne Zwang zu Gehaltsvermerkungen bei mässiger Verzinsung gegen Bürgschaft oder gegen Gehaltsabzug mit Lebensversicherung, oder gegen grundbürcherliche oder sonstige entsprechende Sicherheit im Personalkreditzweig zur Rückzahlung in Wochenträgen (von welchen auch mehrere zugleich gezahlt werden können), so dass das Kapital in 5 oder in 10 oder 15 Jahren rückgezahlt wird, in allgemeinen Zweig aber in beliebig in vereinbarender Frist. Schnellste Erledigung. Aussahlung der Vorschüsse nach Herstellung der Sicherheit sofort Drucksortenversand.

Pridna prodajalka, zmožna občih deželnih jezikov, in učenec iz poštene družine se sprejme takoj pri Jo. Teppel, trgovina z mešanimi blagom v Vitanju. 268

Pri g. Antonu Martschitsch, usnjarnstvo, Slov. Bistrica, se sprejme kot

učenec kreplki fant na 3 leta; dobi vso oskrbo in obliko ter zmore takoj vstopiti. 270

V najem se da
travnik
na zgornjem Bregu pri Ptju
eno ali več let. Vpraša se pri g.

Mat. Ornig, Ptuj,
Herrengasse 10.

Proda se zaradi bolezni dobro
malo posestvo,

četrte ure od trga Sevnica ob Savi. Obstoji iz gospodarskega poslopja, 4 orele dobre zemlje, od katere je 1 oral vinograda, 3 orele njiv in travnika. Cena posestva je 8.200 K. Vpraša se pri g. Eduardu Müller v Sevnici (Lichtenwald). 290

Velekrasna in dobic- kanosa kmetija
ki meri 28 oralov zemlje, ob- stojec iz njiv, travnikov, sad- nikov, vinograda in lepega gozda se takoj proda. — Pos- sevta ima zidana hiša in gos- podarska poslopja, leži v zelo prijaznem kraju blizu Mari- bora. Cena 21.000. — Več se izve pri lastniku Francu Serne, posestnik v Gradiški, Štev. 32, 281 pošta Pesnica.

2 učenca
se sprejmeta v mizarski de- lavnici; ravno tako en zanes- ljivi hlapci. Več pove uprava „Štajerca“. 235

Pridni, solidni 215
agenti za razprodajo kmet. strojev in orodja s istej. Ponudbe pod „Böhmerwald“ Nr. 57.346“ na anonem ekspediciji Heinrich Schalek, Dunaj I., Wollzeile 5.

Sprejme se 2 močna
kovača za orodje in kovaškega učenca.
Fani je vsega prost. Priskrbim zase za vse 3 leta. Naslov: F. Pristavnik, Optoplacija pri Pol- čanah. 257

Zeleno cepljenje na podlagi portalisa, mosler, muskatec, gutede, silvanec, kupuje v svinčni množini Hans Posch, Maribor, Kärntner strasse 20. 255

Cepljene trte in sicer: burgunder, mosler, laški rizling, mali rizling, silvanec, ruländer, kraljevski grozd, portugizec, traminje, muskatec, se dobiva pri F. Srebre, Maribor. 256

Kolo 1 skoraj novo se poceni proda, 2 dvojna ſifonera, omare iz hrasta, 1 jedilno mizo z 4 stoli in 1 šekrnik drugih pred- metov pri g. Franz Peischuch, Gaberje pri Celju. 297

V najem odda se neko

polje. Več pove g. Jos. Go- riupp, Ptuj. 317

Plodoviti jedilni krompir og s kosmatim oljupkom „Silesia“, jake izbore za nadom, odda do 10 met. centov za 9 K. do 25 m. cent. 825 K. do 50 m. cent. 850 K. do 75 m. cent. 825, do 100 met. cent. 8 K. po povzetju od Judendorfa pri Graden ekonom Schmidt.

Hiša tudi stale, 2 kleti, lep vinograd in brajde, velika njiva, lepa hosta, travnik, sadno dreve, vse skupaj meri 7 oralov, se takoj proda. Cena 4.400 K. Več pove lastnik Alojzij Potocnik, pošta Vezina pri Konj- cah. 302

Hiša za trgovino s slosarijo v sredni mestu Maribor se takoj proda. Več pove upravnštvo „Štajerca“. 293

v sveži kakovosti za vrt in polje, kakov zelje, salata, grahu, peša, štajerska in luxemburška klobara, vinska cikorija, kupite

Hans Sirk,
Maribor, Hauptplatz (rotovž). 226

Delavci 809

dobjijo posebne cene v trgovini z rezanim blagom, per- lam in obliko Wesik, Mari- bor, Draugasse.

Pozor! 50.000 parov čevljev! 4 pari čevljev samo K. 25. Zaradi ustavljenja plačil raznih večjih fabrik se mi je naročilo, prodati večje število čevljev globoko pod izdel. ceno. Prodam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih šn- čevljev, usnje, rui, alj črno, galas. Kapen-bezec, močno ob- kovanja usnjata tla, vleelg, najnov, fakcija, velikost po št. Vsi 4 pari kostajo le K 7-50. Poslje po povzetju C. Grüner, eksport čevljev, Krakov st. 206. Znjenjava dovoljena al denar nazaj. 303

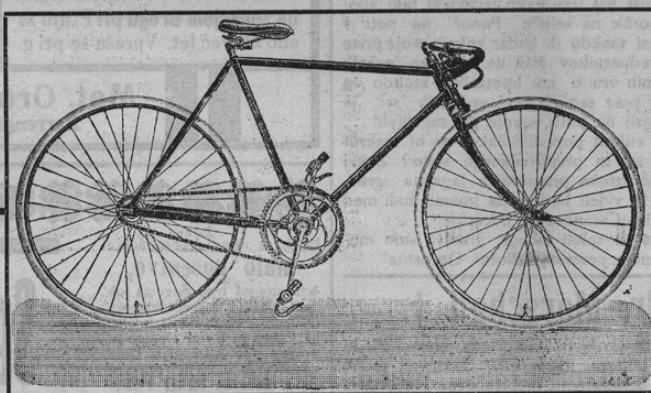
Proda se 307
nova zidana hiša in 3 orale rodovitne zemlje, blizu nove tovarne in blizu mesta na kolodvoru zavoljo bolezni, priravnje je za gostilniško obrt in malo trgovino in sicer za vsak obrt. — Naslov pove uprava „Štajerca“.

Kupiti želim več v mlinarski obrt spadajočih predmetov, valčke (Walzen- stuhl) cilindri, „aufzige“, Kam-rade, transmisije in se več v to stroj spadajočih reči; kdor ima kaj takega za prodati, naj blagovoli mi pismeno nazna- niti. Karl Tazzoli Daberlaves (Eberndorf) Korosko. 306

Kdor hoče 40 kron trajno in na labki način vsak teden zasluziti, ta naj takoj svoj natanceni naslov poslje na firmo L. Schaechter, Dunaj, XVI/2 B. Postamt 104. 303

Hiša za trgovino s slosarijo v sredni mestu Maribor se takoj proda. Več pove upravnštvo „Štajerca“. 293

„Styria“

Kdor si želi dober in zanesljiv bicikel kupiti, ta naj se odloči za „Styria“-kolo (največja fabrika v naši državi!).

Cene za gotovi denar: Herren-Tourenrad K 140—160. — Herren-Strassenrad fino delo K 180—200. — Herren-Strassenrad najfinješa vrsta K 200—240.

Biciklji so s „freilaufom“ in z najmočnejšim pneumatikom. — Zanesljivim kupcem se proda tudi na obroke (rate). — Deli (Bestandteile), nadalje „Laufmantel“ in „Luftslauhi“ se dobijo po najnižji ceni.

Obiščite našo veliko zalog ali pišite po cenik (Preisliste).

Zaloga in zastopnika trgovina

Brata Slawitsch, Ptuj

Florianiplatz in Ungartorgasse.

316

Rakreni vitriol.

plavi, najboljše vrste, — la dvojno rafin. sicilijansko žveplo zmeljeno, —

Raffabast, svitla fina najizbornejša raffia. — karbolinej, ter, poljski gips, —

Železni vitriol, zeleni, — Portland-cement, stavbinski gips amerikanske rezne trte in trsne korenine, —

valčne moke iz pšenice, rži, ajde, cinkvantin-koruzna, krmilne moke, otrobi, koruzni šrot, —

nadalje

vse vrste špecerijskega blaga priporoča po najnižjih cenah

F. C. Schwab v Ptaju.

299

Dobro idoča

gostiln

(prava „Goldgrube“) z iztočom vina, žganja ter tobak-trafiko se proda. Trafi na leto 800 K, vina se iztoči 80 polov pive 200 hektolitrov na leto, 7 svinj, konj, ledenica. Ves inventar, kakor leži ure od Maribora, nedeljski izlet na 8 oralov zemlje. Hiša ima 1 soba za gostol, ekstra-soba, acetilinska razsvetljaj, in vrtu. Cena 34.000 K. 21.000 K ostane Nadalje hiša z grajslerijo in flašenščino ena dobre kraj u Studencih zemlje. Cena 8 000 K; 3.000 K lahko Proda se zaradi bolezni. — Več se izreže

Jos. Stamzar, Mari

108 c. k. konc. zavod za realitetni in bipol

V. Schulfink v Ptaju

špecerijska trgovina, Hauptplatz

priporoča za velikonoč: sveže rozine, občinalno moko, dišave (Gewürz), dobro, ceno karabama, dalje raffia, bakreni vitriol in vse španje nične blago.

Posestvo

z hišo, kletjo in novim gospodarskim poslopjem, $\frac{1}{4}$ ure trga (Markt-Tüffer) od farne cerkve sv. Jeredt 20 min pri katerem se glav živine, 4 svinje redjo, žive žest ljudi. Sadne pižave 200 malih in vina 50 malih zemlje leži v solčnem kraju. Hoste za domačo rbo 3.200 goldin. Več se izreže pri lastniku

Francu Goršek vlg. Grobelšak v Trpolja Lasko.

SINGER

Meščanska parna žaga.

Na novem lentošem trgu (Lendplatz) v Ptaju načrtovalna in plinaraka hiša postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsačoma se les hodi, itd. po zahtevi takej razlega. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

Vredno čitati

je za vsakega lastnika živine za mleko prošpekt štev. 127 o

Diabolo-Separatorju

z mnogoštevilnimi priznanji! Zahtevajte ga z garancijskimi pogoj zastonj in franko, danes od 1. 1872 ustanovljene fabrike kmetijskih strojev

PH. MAYFARTH & Co.

Dunaj II., Taborstr. 71.

Išče se zastopnike.

216

Pozor!

310

Kdor želi kakšno posestvo, gostilno ali hišo kjerkoli hitro prodati ali kupiti, blagovoli se naj obrniti na Franz Petelinza & Zgornja polskava pri Pragerskem.

Dobro idoča gostilna

na deželi, z lepin velikim novim poslopjem in 12 oralov sadonosnika, njiv, travnika, vinograda in gozdova vse pri hiši in lepi legi v najboljšem stanu se radi bolezni za 14.000 kron takoj prda. Natančneje Franz Petelinz, Zgornja Polskava pri Pragerskem.

Lepo posestvo

se prda, tik postaja Poličane, vse v najlepšem stanu, veliko lepega gozda, kakor tudi njiv, vinogradov in sadonosnikov. Natančneje pri

Johanu Grundner,
gostilničarju, Poličane.

305

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3'50.

30.000 komadov

kupljenih, zaraditega pošljanim 1 lepo 36 ur idočo „Gloria“ srebrno anker-rem, uro, svic, koleksije z lepo gravir oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pošljeno ali posrebr. verižico natančno idočo za le K 3'50. Nadalje ponudim eno pravo požlačeno 36 ur idočo anker-rem, pre vrste svic uro s požlač. verižico za K 5—. Triletno pismeno jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane, razpošiljalnica švicarskih ur, Krakov št. 279. Neštevilno priznanje in narodil. Za neugajajoče denar nazaj.

312

116 Šivalni stroj 20. stol.

Kupujte le v naših prodajalnah naše agente.

Singer Co., akc. dr. za šivalni

Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred posnetki! Vse od drugih prodajen pod imenom „Singer“ ponujani stroji so izdelani po starejših zistemov, ki zaostaja v tajnosti, delavnosti strukcijski delat za našimi novejšimi zistem.

Na pr. vprašanja vsakokrat zazelenjeno popravljanje, Šivanja in stopanja zastonj in frankature vsake vrste se napravijo hitro in obračunajo.

xxx

Učenec

zdrav, krepak, iz boljše hiše, nemščine in slovenčine zmožen, sprejme se takoj v trgovini z mešanim blagom na deželi. Vpraša se pri gg.

Sock & Kasimir, Maribor,
273 Tegetthoffstrasse št. 83.

Pozor = Gospodje, gospodinje in dekleta = Pozor

Kdo hoče ob Velikinoči lepo in ceno voljeno obleko — novosti v atlasih, satinih, cefirjih, pralnih štofah, plavih drukih — platno za perilo in postelje, oksforde za srajce, cajge za postelje, gradl za matrace, — tepihe za hojo (Laufteppiche), za pred posteljo (Bettvorleger), štofe za pohištvo, varstvo za stene (Wandschützer), garniture za postelje in sobe — namizne prte, hantle, servijete — štofe za gospode in cajge za hlače —

novosti v židanih robcih

dobro in poceni kupiti, obrne naj se zaupljivo na firmo

= L. F. Slawitsch & Heller, trgovska hiša za manufaktурно blago v Ptiju. =

Cena nizka, postrežba zanesljiva, blago pa dobro. =

121 Na zahtevo pošljemo muštre brez stroškov. Razpošljatev samo po povzetju.

Mariboru

pri Adolfu Wesiak,

Draugasse 4, kupuje se štofe, platno, cajg za postelje itd. znano dobro in poceni. Delavsko perilo in obleke, močni domači izdelek.

196

Razglas.

Usojam si svojim p. n. kupcem uljudno naznani, da sem svojo, doslej g. C. Worsche v najemu oddano, splošno priljubljeno trgovino z

manufakturo, tuhom in platnenim blagom
v Mariboru, Hauptplatz št. 16

(poleg apoteke)

zoper sam, prevzel in da jo budem z večjo, dobro sortirano zalogu kakor v prejšnjih letih naprej vodil. — Zlasti si dovoljujem opozarjati na moje gotove predpasnike in perilo, ki se izdelujejo v moji hiši sami. — S tem da prosim, da mi naklonite svoje zaupanje in da se sami o nizki ceni ter izborni kakovosti prepričate, beležim z velespoštovanjem

K. Pichler.

227 Posestvo

v občinah Stopno in Pečke se proda. Hiša z 2 sobama, 1 zidana klet, 1 velika preša. Stavbeno stanje ni posebno; treba bi bilo zidati. Kamenje v ta namen dal bi vinograd. Nadalje: vinograd 407 klafter (manje); sadosnik 399 kl. (jako lep); visoki gozd 2769 kl. (jako lep); njive 278 kl. (dobre). — Zadnja cena 3200 K.

Več pove lastnik g. Koloman Martinetz, adjunkt južne železnice, Mürzzuschlag.

225 Peter Kosič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogu: Otročjih igrač, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisanine in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pleatarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklede, flaše, glaže in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za **60 do K 120.**

Delavsko perilo,

srajce, hlače, kovinarske obleke iz lastne delavnice v izvrstnem stanu in po ceni pri

K. Pichler Maribor,
Hauptplatz št. 16.

H. MORELLY W.

trgovina z barvami

244 Ptuj

priporoča svojo bogato zalogu

vsakovrstnih barv

suhih in oljnatih. Nadalje firnis, kopalak, politur, ledér, in eisenlak, karbolinej in terpentin; krema za šolne, zlati in srebrni prah, vsakovrstne krtače za ribanje in pinselne.

Po najnižji ceni se ponovijo železni križi in table.

Fabrika za opeko v Leitersbergu

295 pri Mariboru n. D.

priporoča od svojih izkušenih, kobranih (gekollert), proti vremenu trdnih izdelkov iz ilovičnega materiala mašinsko, stensko, dlinniško opeko, nadalje rekontra Zackenziegel, Pressfalz, (izdelano po originalu Wienerberg), Strangfalz (zistem Stadler in Steinbrück) in Biberschwanzriegel. 15 kosov moje Doppel-Preßfalz in Strangfalz opeke krijejo en kvadratni meter strešne plošče. — V 10 tonskemu vagonu se naloži 6000 kosov Biber, 5000 kosov Strangfalz in 4000 kosov Preßfalz. Razpošljaja se na nevarnosti spremjevalca. Zastopstvo je v Mariboru pri gg. Romanu Pachner, Edmund — Schmidgasse, Aloju Matschek, Triererstrasse in Hansu Andraschitz, trgovcu Karntnerstrasse.

Franz Derwuschek, stavbinski mojster in fabrični posestnik. Telefon št. 18.

Malerski učenec

iz dobre hiše se takoj sprejme pri H. Morelly W. v Ptiju poleg nemške cerkve.

245

Z gotovim uspehom

rabi se za skrbno varstvo pri vsaki rani Praško domače mazilo.

Že 40 let sem pokazalo se je omehkujoče, vlačilno mazilo, imenovano Praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezne. Varuje rane, pomanjša vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospeši zaceljenje ter zdravljenje.

— Poštne razpošljajte vsaki dan.

1 doza 70 h. Pri naprek plačlu 3 K 16 h. se 4 doze, za K 7 — pa 10 doz franko na vse postaje avstro-ojske monarhije pošte.

Vsi deli embalaže nosijo postavno depozitno varstveno znakom.

Glavna zaloga 939

B. FRAGNER, t. in kr. dvorni literanti apoteka „pri črnemu orlu“

Praga, Kleineite, ogel Nerudagasse št. 203.

Zaloge v apotekah Avstro-Ogrske.

Krepki učenec

z dobrimi spričevali se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom.

296 M. Drolz
v Laškem trgu.

Anker srebrna rem. ura namesto 16 kron le 7 K.

Krasno delo! Krepko ohišje sa 3. bogato graviranimi mantelji in pokrovom (Sprengdeckel). Anker-kolesje, gre natanko. 3 leta garancije. Proti povzetju

samo K 7 —

Eksport ur Schächter, Dunaj, 304 XVI/2, Lerchenfelderstrasse 5.

Izmenjava ali denar nazaj.

V življenju nikdar več! Veliko presenečenje!

600 k. za le K 4—

Ena krasna pozlač. 36 urna prec. anker-ura z verizico, gre natanko, se garantiira 3 leta, 1 moderna zidana kravata za gospode, 3 naj. žepni robovi, 1 prstan z imit. dragocenim kamencem. 1 špic za cigare z bernsteinom, 1 eleg. broša za dame (novost). 1 krasno zepno zrcalo za toaleto, 1 denarnica iz usnja, 1 žepni nož, 1 par gumbov za mansete, 3 prsne gumbje, vse doublezato s patent-zavorom, 1 nežni album za slike, obsegata 36 najlepših slik sveta, 5 jux-predmetov, veliko veselja za mlade in stare, 1 koristni „Briefsteller“, 20 predmetov za korespondenco in 500 k. din. predmetov. V hiši neobhodno potreblj. Vse skupaj z uro, ki je ze sama denar vredna, košta same K 4—. Naslov: Dunajska hiša blago F. Windisch, Krakova No. P/VIII. NB. Kar ne dopade, denar nazaj.

311

Tako se proda ob cesti na Pragerskem 3 minute od kolodvora ena zelo lepa velika novo elegantno zidana nadstropna

hiša

za vsako obrt pripravna, z 6 lepimi stanovanji, gospodarskim poslopjem, dobro pitno vodo in 1½. orala najboljše zemlje poleg hiše, se zavoljo preseljive do najdalje 15. aprila za 19.000 K proda in pri kupnini je samo 5.000 K treba izplačati, drugo lahko ostane. Natančneje pri Franz Petelinz, Zgornja Polskava pri Pragerskem.

Najlepše prasičke!
Najkrepkejše živali!
Najplodovitejše plemenske svinje! Najizdatnejši pitani prasički!

cenik brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & Co. z. z. o. z.
Inzersdorf pri Dunaju.

Cez 3000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov. 253

Garantirano originalna naturna vina.	
Štajersko dobro deželno vino	K 52.—
Štajersko namizno in iztočno vino	K 54.—
Štajersko krepko vino iz gore	K 56.—
Terrano rdeče krvno vino, telefino	K 60.—
Silvanec, beli, fino namizno vino	K 60.—
Rizling, beli, fino namizno vino	K 64.—
pri 100 litrih prodaja in razpolaga vinski klet v velikem posloju šparkase	
Otto Kuster, Celje na Štajerskem.	

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno! 276

Prezječe edine razprodaje me spravi v polotaj, saj je K 490 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-dublo Švic. zepno uro. Ista ima dohrs idote 86 urno Anker-kolezje premirane znamke "Speciosa" in je električni poti s pravim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 490
2 k. K 930

Vsakituri doda se fino počlanjanje verižico zaston. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Posle po povzetju

E. HOLZER, Krkova, Stradom 18/26.

150 borovih debel (Kieferstämmme)

je na prodaj, Durchmesser 30 do 50 cm in so dolgi, gladki, ter se lahko porabijo za šveljarje ali pa za plohe. Imam tudi na prodaj lepe smreke za stavbeni les (Bauholz). V tem vabim lesne trgovce da si pridejo ogledat. Oglas naj se pri Matevž Jug, p. d. Rutar v Selah pri Borovljeh (Kor.). 285

247

Vozički za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewagen) v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K. Cene so nizke, vozički so liso in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustrezte.

BBATA SLAVITSCH, trgovina v PTUJU.

Ceno Posteljno Perje in daune

Ena kla sivo, slišano K 2,—, pol-belo K 2/80, belo K 4,—, prima mehko kot daun K 6,—, visoko-prima sliš., najbolj vrata K 8,—, daune K 6,—, bele K 10,—, pruni flau K 12,—, od 5 kil naprej franko.

Gotove postelje

nlet (nankin) ena tuhina, velikost 180×116 cm z dvema blazinoma pod glavo, te 80×58 cm, dovolj polni, z novim sivim, čiselnim in trajnim perjem K 16,—, podlajna K 20,— daune K 24,—; tuhina sama K 12,—, 14,—, 16,—, blazina pod glavo K 8,—, 8/60, 4,—, posle po povzetju, zavoj zaston, od K 10,— naprej franko.

Max Berger, Deschenitz št. 1012, Böhrmerwald.

Cenik o matracah, odejah, prevlečkah in vsem drugemu blagu za postelje zaston in franko. Kar ne dopade, se zameni ali denar nazaj.

686

Ustanovljeno 1853.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.
družba z n. z.

fabrika mašin in livarna železa
Dunaj XI, Gudrunstrasse 159

izdeluje kot špecialitet:

„Vollgatter“ vsake vrste za žage na paro in vodo.

Vse mašine za obdelovanje lesa. Kreis-žage, band-žage, mašine za oblači, Fräsmaschine, Fournier-Schälmaschine, mašine za pripognjeno pohištvo, Fass-maschine, transmisije. Prošpekti, proračuni troškov, obiski inženjerjev zaston.

imajo od vseh lastnikov svinj vedno oni, ki dajo navadni krmni še Fattingerjevi „Lucullus“ in to stalno. Pri temu ostanejo svinje vedno zdrave in žejo rade. Krmiljenje z „Lucullus“ ni samo najvplivnejše, temveč tudi najcenejše, ker se z 2 kg „Lucullus“ povisanje žive teže za eno kilo do seže.

Vrst II. za pujske.
Vrst III. za pitane in velike prasičke. Cena obeh verst:
K 11/50 za 50 kg
z vrečo vred od fabrike. Slovenski

izposjuje domače Štedilnice (Heimsparkasse), kapitalizira nedvignjene obresti vsakega pol leta in plača rentni davek iz lastnega. Ona daje posojila na zemljišča, poslopja, mestnice (Wechsel) in vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji in proti zmernejšemu obrestovanju ter daje vsakega dognidne rada in brezplačno pojasnila v vseh hranilnicah zadevah. Za vloge janči ne samo izdatni rezervni fond zavoda, marveč tudi mestna občina Ormožka z vsem svojim premoženjem; poleg tega je ta šparkasa podvržena državnemu nadzorstvu in državnim revizijam.

Vsled tega je za vložnike najzanesljivejši in najvarnejši denarni zavod.

Pavnateljstvo.

972

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 in tudi finejše so velikem izbiru se biva v veliki trgu Johann Ko

CELJE

na kolodvorskem prostoru. (Zahtevajte cenik)

2½ do 4½ metrov dolga smrekova drevesa

za vinograde se poceni proda:

Alois Winter
Johannesberg pošta Fresen

275

Tomaževa moka

orig. zvezdina znamka, nadalje kajnit, 14% na kalijeva soperofat, čilski salpeter, amonijak in vse druge izredne umetnega gnoja, priporoča v svoji bogati zalogi za pomladno napajanje firmi

Franz Frangesch
trgovina železa, špecerje in orodja, Maribor, Herrengasse

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba galic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah „Št. Čeve užigalice“! Glazal, firma brata Slawitsch v Ptiju.

Zastopnik:
Rudolf Blum & Sohn

obrt za kleparstvo in pokrivanje strel Maribor, ogelj Carneri- in Hilariusstrasse.

